

Nr 50.

Av herr Svensson i Ljungskile m. fl., om ändrade bestämmelser angående producentbidraget på mjölk.

Enligt nu gällande bestämmelser utgår till samtliga jordbrukare ett producentbidrag av 2 öre pr kg mjölk under tiden 1 april—30 september, och 3 öre utgå under tiden 1 oktober—31 mars. Bidraget beräknas på en mjölmängd av 650 kg pr månad.

Ehuru detta bidrag utgår lika till alla jordbrukare, ha statsmakternas syfte i första hand varit att därmed stödja det mindre jordbruket. Så har även i betydande utsträckning blivit fallet.

För många mindre producenter föreligger emellertid den svårigheten, att de på grund av en under året ojämnt fördelad produktion icke kunna utnyttja bidraget för mera än en del av sin mjölmängd, även om denna icke överstiger 7,800 kg pr år. Denna olägenhet skulle kunna undvikas, om producentbidraget finge beräknas efter en viss årlig mjölmängd. Den urtima riksdagen år 1939 uttalade sig för en dylik anordning men ansåg, att en ändring ej kunde ske under löpande regleringsår. Utskottet fann dock önskvärt, "att stödet till småbrukarna kunnat göras mer effektivt".

Under förra året uttalade sig Svenska Mejeriernas Riksförening emot en dylik anordning under åberopande av att den dels skulle medföra tekniska svårigheter, då en producent upphör med sin produktion eller byter mejeri, och dels, att det skulle bliva en uppmuntran av sommarproduktionen, som kunde bereda svårigheter på marknaden för mejeriprodukter. Med stöd av dessa argument avvisade Kungl. Maj:t och 1940 års riksdag det förslag, som 1939 års urtima riksdag förordat. I stället infördes en gradering efter årstiderna av det allmänna prisutjämningsbidraget så, att det skulle utgå med 2.5 öre under oktober—mars, 1.5 öre under maj—augusti samt 2 öre under april och september. Småbrukarhjälpen bestämdes samtidigt till 2 öre på sommaren och 3 öre på vintern. Graderingen av det allmänna prisutjämningsbidraget slopades emellertid, innan sommaren var slut. Då Kungl. Maj:t sålunda funnit, att skälen för en dylik differentiering av mjölkpriset inte äro starka nog för ett uppehållande av densamma, så bör det heller inte vara något hinder för att småbrukarhjälpen utgår med samma belopp under hela året. Därmed föreligga då även möjligheter för ett genomförande av en sådan beräkning av mjölmängden, som 1939 års riksdag förordat.

Att en dylik anordning kan medföra vissa tekniska svårigheter är klart. Med litet god vilja bör dock den saken kunna ordnas. Det bör t. o. m. kunna ordnas så, att de mindre leverantörernas intresse därigenom knytes starkare

vid mejerierna, än som nu är fallet. Detta blir då en fördel både för mejeriorganisationerna och för folkhushållningen.

För övrigt är denna fråga nu av ännu större betydelse än tidigare. Den starka nedslaktningen av djur och den svåra foderbristen gör, att allt flera småbrukare och småbönder nödgas se sin produktion falla under 650 kg pr månad under vissa tider av året. För de många familjer bland landsbygdens småfolk, som under vintern och våren haft litet eller intet att sälja, är det av stor vikt, att de, så långt produktionen därtill förslår, kunna få ut det högre priset för en lika stor årsmängd mjölk som deras bättre lottade yrkesbröder.

Med åberopande av vad ovan anförts hemställes,

att producentbidraget på mjölk från och med nästa regleringsår måtte utgå för en årskvantitet av högst 7,800 kg samt att bidraget även efter den första april i år måtte bibehållas vid 3 öre pr kg.

Stockholm den 20 januari 1941.

O. Malmborg.

A. Danielsson.

Wald. Svensson.

Per A. Johnsson

i Kastanjegård.

O. E. Sandberg.

Eskil Eriksson

i Sandby.

Karl Falk.